

Thông-diệp của Vua Bảo-Đại gửi Tướng De Gaulle ngày 17 tháng Tám năm 1945

“Sa Majesté Bao Dai, Empereur du Viet Nam

Au Général De Gaulle, Président du Gouvernement Provisoire de la République Française

Je m’adresse au peuple de France, au pays de ma jeunesse. Je m’adresse aussi à son chef et libérateur, et je veux parler en ami plus qu’en Chef d’Etat.

Vous avez trop souffert pendant quatre mortelles années pour ne pas comprendre que le peuple vietnamien, qui a vingt siècles d’histoire et un passé souvent glorieux, ne veut plus, ne peut plus supporter aucune domination ni aucune administration étrangère.

Vous comprendriez encore mieux si vous pouviez voir ce qui se passe ici, si vous pouviez sentir cette volonté d’indépendance qui couvait au fond de tous les coeurs et qu’aucune force humaine ne peut plus comprimer. Même si vous arriviez à rétablir ici une administration française, elle ne serait plus obéie: chaque village serait un nid de résistance, chaque ancien collaborateur un ennemi, et vos fonctionnaires et vos colons eux-mêmes demanderaient à sortir de cette atmosphère irrespirable.

Je vous prie de comprendre que le seul moyen de sauvegarder les intérêts français et l’influence spirituelle de la France en Indochine est de reconnaître franchement l’indépendance du Vietnam et de renoncer à toute idée de rétablir ici la souveraineté ou une administration française sous quelque forme que ce soit.

Nous pourrions si facilement nous entendre et devenir des amis si vous vouliez cesser de prétendre à redevenir nos maîtres.

Faisant appel à l’idéalisme bien connu du peuple français et à la grande sagesse de son Chef, nous espérons que la paix et la joie qui ont sonné pour tous les peuples du monde seront assurées également à tous les habitants tant autochtones qu’étrangers de l’Indochine.

Signé: Bao Dai”

Bản tiếng Việt (trích từ *Con Rồng Việt Nam*, Bảo Đại, 1990)

“Tôi muốn tỏ bày cùng dân tộc Pháp, tỏ bày với xứ sở của thời niên thiếu của tôi. Tôi cũng muốn tỏ bày cùng vị Quốc-trưởng, và anh hùng cứu quốc, tôi muốn tỏ bày bằng tình bằng hữu hơn là giữa vị trí quốc-trưởng với nhau.

Quý bạn đã trải qua bốn năm đau khổ mà không thể biết rằng dân tộc Việt-Nam, từng có hai mươi thế kỷ lịch sử, từng có một quá khứ luôn rất vinh quang, không muốn nữa, không thể chịu đựng được nữa, bất cứ sự đô hộ nào, cũng như bất cứ một nền thống trị ngoại lai nào.

Quý bạn sẽ hiểu rõ hơn nếu quý bạn trông thấy những gì đã xảy ra ở nơi đây, nếu quý bạn cảm thấy ý chí cương quyết đòi độc lập, đã nung nấu tự đáy mọi con tim mà không một sức mạnh nhân tạo nào có thể dập tắt được. Giá quý bạn có đạt sự tái lập nền cai trị Pháp, thì nền cai trị đó cũng chẳng ai tuân theo mà: mỗi một làng sẽ là một tổ kháng chiến, mỗi một cộng sự viên sẽ là một kẻ thù, và các viên chức các di dân của quý quốc, chính họ cũng chỉ còn mong ra thoát bầu không khí ngột ngạt này.

Tôi xin quý bạn hãy hiểu cho rằng, phương tiện duy nhất để quý bạn bảo tồn được quyền lợi của Pháp, và bảo tồn nền văn hóa Pháp ở Đông-Dương, chính là sự chấp nhận thành thực nền độc lập của Việt-Nam và sự từ chối mọi tư tưởng tái đặt chủ quyền và nền cai trị Pháp bất cứ dưới hình thức nào.

Chúng ta có thể hiểu được nhau dễ dàng, và trở thành bạn tốt, nếu quý bạn đừng có dụng ý muốn trở lại làm chủ nhân ông của chúng tôi.

Kêu gọi lòng công bằng, bác ái của lý tưởng tự do của dân tộc Pháp đã rạng danh sáng láng khắp nơi, kêu gọi sự khôn khéo cao thượng của vị Tổng-thống lãnh đạo nước Pháp, chúng tôi ước ao rằng hòa bình

và hạnh phúc vui tươi đang đến với khắp các dân tộc trên thế giới, cũng được lan tràn cho tất cả dân chúng từ địa phương đến ngoại kiều sống trên bán đảo Đông-Dương.”